

PREPORUKA KOMITETA MINISTARA BR. R (94) 5 O SMERNICAMA ZA POSTUPANJE PREMA AZILANTIMA PRILIKOM DOLASKA NA EVROPSKE AERODROME

Komite ministara, na osnovu čl. 15. stav b Statuta Saveta Evrope,

Imajući u vidu da je jedan od ciljeva Saveta Evrope postizanje većeg jedinstva među državama članicama;
Podsećajući na liberalan i humanitarni pristup koji države članice Saveta Evrope imaju prema licima koja podnose zahtev za azil;

Upućujući na Preporuku Parlamentarne skupštine br. 1163 (1991) o azilantima koji stižu na evropske aerodrome;
Imajući u vidu da se države članice Saveta Evrope od sredine 80-tih sve više suočavaju sa povećanim brojem zahteva za azil;

Uzimajući u obzir da prijem azilanata na aerodromima može podrazumevati niz teškoća u vezi sa samim prijemom i postupanjem sa njihovim zahtevima;

Smatrajući da, nezavisno od primene drugih načela relevantnih za ovo pitanje, smernice za postupanje u vezi sa zaštitom azilanata na aerodromima treba da budu inspirisane osnovnim načelima zaštite ljudskih prava, koja treba da doprinesu razvoju zakonodavnih mera i ustanovljavanju administrativne infrastrukture za prijem azilanata u nove države prijema,

Preporučuje vladama država članica sledeće smernice:

I. OSNOVNA NAČELA

1. Države članice ponovo potvrđuju svoje obaveze na osnovu Ženevske konvencije od 28. jula 1951. godine i Nju-jorškog protokola od 31. januara 1967. godine, koji se odnose na status izbeglica, odnosno Konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda od 4. novembra 1950. godine.

II. ZAHTEVI ZA DOBIJANJE AZILA

2. Ispitivanje zahteva za dobijanje azila koji je podnet na aerodromu, biće obezbeđeno u skladu sa načelom vladavine prava i na osnovu nacionalnog prava i međunarodnih obaveza svake države.

3. Svaka država zadržava mogućnost da azilanta uputi u treću državu pod uslovima da time ne postupa suprotno odredbama Ženevske konvencije o statusu izbeglica, posebno člana 33, odnosno Evropske konvencije o ljudskim pravima, posebno člana 3. ove konvencije.

4. Države treba da razvijaju međusobnu saradnju u vezi sa postupanjem sa zahtevima za dobijanje azila.

5. Zahtev za dobijanje azila biće razmotren savesno i u roku kojim se neće produžavati boravak na aerodromu više nego što je to potrebno za rešavanje po ovom zahtevu.

6. Organi kojima je povereno razmatranje ovih zahteva na graničnim prelazima, proći će odgovarajuću obuku kako bi se pripremili za posebne situacije prijema azilanata. Takođe, ovi organi treba da poseduju detaljne instrukcije o postupku koji su dužni da preuzmu.

7. Rešavanje o zahtevu, uključujući i saslušanje podnosioca zahteva, biće rezervisano za organe nadležne za pitanja azila koji su u tu svrhu posebno imenovani.

8. Celokupan postupak biće podvrgnut kontroli nadležnih organa kako bi se obezbedilo poštovanje gore navedenih načela.

III. AZILANTI

9. Kada je azilant prinuđen da sačeka odluku o svom zahtevu na graničnom prelazu, biće mu obezbeđen odgovarajući prijem i smeštaj.
10. Azilant može biti zadržan u takvim prostorijama samo određen vremenski period koji je propisan zakonom.
11. Po prijemu zahteva azilant će biti obavešten o propisanom postupku i o svojim pravima i obavezama. Informacije će biti saopštene usmeno ili pismeno i, ako je to potrebno, uz pomoć prevodioca.
12. Azilant ima pravo na pomoć kvalifikovanog i nezavisnog prevodioca tokom saslušanja pred nadležnim organima.
13. Nadležni organi će azilantu skrenuti pažnju na poverljivost saslušanja i svih podataka iz dosijea azilanta.
14. Predstavniku UNHCR-a biće omogućeno pravo da kontaktiraju sa azilantima na aerodromima, u skladu sa postupkom države članice.
15. Nakon prvog saslušanja pred nadležnim organima, azilantu će biti dozvoljeno da kontaktira sa pravnim savetnikom ili advokatom.
16. Prijem azilanata na graničnim prelazima biće obezbeđen prema najboljim mogućim uslovima.
17. Nadležni organ obezbediće odgovarajući smeštaj i hranu, a u slučaju produženog boravka obezbediće i odgovarajuće uslove za rekreaciju.
18. Biće obezbeđena odgovarajuća medicinska i socijalna pomoć.
19. U skladu sa propisanim postupkom države članice, azilant može zahtevati susret sa, između ostalih, predstavnicima verske zajednice, advokatom i predstavnikom UNHCR-a. U tu svrhu biće mu obezbeđene odgovarajuće prostorije.
20. Lica koja su nadležna za prijem azilanata dobiće odgovarajuću obuku kako bi mogla da obave poverene im zadatke.